

Kaip ir kur girdimas mokytojų balsas?

EBPO TALIS 2024 tyrimo kontekstas ir aktualumas.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
2026-10-01

A woman with wavy brown hair, wearing a white blouse and a green cardigan, stands in a classroom. She is holding several books and looking off to the side with a gentle smile. In the background, a green chalkboard has white chalk writing. To the right of the text is a small drawing of a plant with two leaves. In the foreground, there is a stack of books and a white cup filled with colored pencils.

Mokytojai
kuria
geresnę
rytojų!

AČIŲ!

TALIS 2024 tyrimo ciklas

NUO KLAUSIMŲ SUKŪRIMO IKI REZULTATŲ IR NAUJŲ SPRENDIMŲ

*TALIS – tai nuolatinis ciklas,
padedantis geriau suprasti
mokytojų ir mokyklų realybę bei
kurti stipresnę švietimo politiką.*

KLAUSIAME IR KLAUSOME / MATUOJAME / ANALIZUOJAME / VEIKIAME / VĖL KLAUSIAME IR KLAUSOME

**Kas nutinka
mokytojo balsui
po to, kai
paspaudžiame
„Submit“?**

KĄ IŠGIRSTAME?

Pagrindiniai
mokytojų signalai

- 1 Profesijos patrauklumas ir išlaikymas**
- 2 Darbo krūvis, stresas ir gerovė**
- 3 Pokyčių tempas ir ugdymo turinio kaita**
- 4 Mokytojo balsas, autonomija ir pasitikėjimas**
- 5 DI ir naujos mokytojo kompetencijos**

Profesijos patrauklumas ir išlaikymas

Ką sako mokytojai?

TALIS 2024 RODO, KAD:

85 %

Lietuvos mokytojų patenkinti savo darbu.

Dalis vis dar svarsto, ar liks šioje profesijoje.

Mokytojų pasitraukimas išlieka iššūkiu, ypač karjeros pradžioje.

Ką tai mums reiškia?

Mokytojo profesija turi stiprių pusių – prasmingas darbas ir pasitenkinimas.

Tačiau reikia daugiau palaikymo, kad profesija būtų patraukli naujiems žmonėms ir jie joje pasilikytų.

Investicija į būsimus ir dabartinius mokytojus – investicija į kokybišką švietimą.

Ką daro ministerija?

2026–2028 M. PEDAGOGŲ PRITRAUKIMO IR IŠLAIKYMO PLANAS

Tikslinė finansinė parama pedagogikos studentams

Studento-stažuotojo modelis

Parama pradedančiajam mokytojui

Mentorystė

Aukštos kvalifikacijos specialistų ir užsienio šalių gimtakalbių pritraukimas

Profesinio saugumo stiprinimas

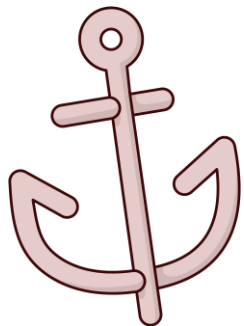
Biurokratinės naštos mažinimas

Psichologinės ir teisinės pagalbos galimybės

Ko siekiame?

- Užtikrinti priemonių prieinamumą ir efektyvų vykdymą regionuose;
- Stiprinti karjeros galimybes ir profesinį augimą;
- Didinti visuomenės pagarbą mokytojo profesijai;
- Nuosekliai vertinti priemonių poveikį.

Darbo krūvis, stresas ir gerovė

Ką sako mokytojai?

TALIS 2024 RODO, KAD:

73 %

mokytojų nurodo, kad atsakomybė už mokinių pasiekimus yra reikšmingas streso šaltinis.

72 %

jaučia stresą dėl besikeičiančių valdžios reikalavimų.

63 %

nurodo, kad mokymo programų ir ugdymo turinio pokyčiai kelia stresą.

Ką tai mums reiškia?

Per didelis krūvis mažina profesinį pasitenkinimą.

Mokytojai nori kokybiškai dirbti, todėl būtina mažinti perteklinius reikalavimus ir administracinę naštą.

Emocinė gerovė yra profesinio tvarumo pagrindas.

Mokytojų psichologinė sveikata tiesiogiai veikia ugdymo kokybę ir mokinių pasiekimus.

Palaikanti aplinka padeda išlikti profesijoje.

Mentorystė, bendruomenės palaikymas ir aiškūs procesai mažina stresą.

Ką daro ministerija?

Biurokratinės naštos mažinimas

Peržiūrimi ir supaprastinami duomenų teikimo, atskaitomybės ir kiti administraciniai reikalavimai.

Psichologinės ir teisinės pagalbos galimybės

Plečiamos nemokamos konsultacijų ir pagalbos paslaugos mokytojams.

Emocinės gerovės stiprinančios priemonės

Plėtojamos mokytojų emocinę sveikatą stiprinančios programos ir iniciatyvos.

Mentorystė ir palaikymas pirmaisiais darbo metais

Užtikrinamas sisteminis pradedančiųjų mokytojų palaikymas.

Profesinio saugumo stiprinimas

Kuriamos priemonės užtikrinti saugią, pagarbią ir pasitikėjimu grįstą darbo aplinką.

Pokyčių tempas ir ugdymo turinio kaita

3

Ką sako mokytojai?

TALIS 2024 RODO, KAD:

28 %

mokytojų mano, kad jų mokykloje įgyvendinama per daug pokyčių iniciatyvų.

48 %

norėtų stabilesnio laikotarpio prieš pradedant naujus pokyčius.

63 %

nurodo, kad ugdymo turinio pokyčiai kelia stresą.

Ką tai mums reiškia?

Pokyčiai yra būtini.

Mokytojai mato jų prasmę, tačiau svarbu užtikrinti aiškų tikslą, nuoseklumą ir realias įgyvendinimo sąlygas.

Įtraukiantis planavimas didina pasitikėjimą.

Mokytojų įtraukimas rengiant ir tobulinant programas padeda užtikrinti jų tinkamumą ir įgyvendinamumą.

Stabilumas suteikia galimybę pokyčiams įsitvirtinti.

Reikia laiko mokytis, pritaikyti ir pamatyti rezultatus.

Ką daro ministerija?

Bendrųjų ugdymo programų tobulinimas ir tikslinimas

2026 m. vykdoma viešoji konsultacija dėl BUP tobulinimo, siekiant aiškesnio, nuoseklesnio ir įgyvendinimui palankesnio turinio.

Mokytojų įtraukimas rengiant pokyčius

Steigiamas nuolatinis dialogas su mokytojais, profesinėmis organizacijomis, švietimo ekspertais.

Kvalifikacijos tobulinimo galimybės

Tikslinės programos ir mokymai, skirti padėti įgyvendinti atnaujintas programas (pvz., dalykiniuose, kompetencijų, vertinimo srityse).

Metodinė ir skaitmeninė pagalba

NŠA teikiamos metodinės rekomendacijos, pavyzdinės užduotys, skaitmeniniai ištekliai.

Tęstinis stebėjimas ir vertinimas

Renkamas grįžtamasis ryšys, analizuojamas pokyčių poveikis, koreguojamos priemonės.

Mokytojo balsas, autonomija ir pasitikėjimas

4

Ką sako mokytojai?

TALIS 2024 RODO, KAD:

92 %

mokytojų teigia, kad mokyklos vadovas palaiko gerus profesinius santykius su darbuotojais.

89 %

mokytojų nurodo, kad jų vadovas teikia naudingą grįžtamąjį ryšį.

95 %

mokytojų mano, kad jų vadovas pasitiki mokytojų kompetencija.

Tik 11 %

mokytojų mano, kad jų nuomonė yra vertinama politikos formuotojų (OECD vidurkis – 16 %).

IŠGIRSTI

Ką tai mums reiškia?

Mokytojo balsas svarbus.

Mokytojai jaučiasi girdimi mokykloje, tačiau kur kas mažiau girdi, kad jų nuomonė pasiekia sprendimų priėmėjus.

Reikalingas nuoseklus dialogas.

Sprendimai būtų veiksmingesni, jei mokytojų patirtis sistemingai pasiektų politinį lygmenį.

Pasitikėjimas yra pokyčių pagrindas.

Pasitikėjimu grįžti santykiai skatina mokytojų įsitraukimą, profesinę autonomiją ir geresnius mokinių rezultatus.

Ką daro ministerija?

Nuolatinės viešosios konsultacijos

Mokytojų bendruomenės įtraukimas rengiant ir tobulinant teisės aktus, strateginius dokumentus ir ugdymo turinį.

Darbo grupės su mokytojų atstovais

Mokytojų, profesinių organizacijų ir ekspertų dalyvavimas rengiant sprendimus.

Socialinis dialogas

Sisteminis bendradarbiavimas su profesinėmis organizacijomis.

Mokyklų savivaldos stiprinimas

Mokytojų tarybų vaidmens ir gebėjimų stiprinimas.

Grįžamojo ryšio mechanizmų plėtra

Siekiame, kad mokytojai matytų, kaip jų išsakytą nuomonę atsispindi priimtuose sprendimuose.

DI ir naujos mokytojo kompetencijos

5

Ką sako mokytojai?

TALIS 2024 RODO, KAD:

39 %

Lietuvos mokytojų nurodė naudoję dirbtinį intelektą savo darbe.

76 %

tarp DI nenaudojančių kaip priežastį nurodė žinių ir gebėjimų stoką.

Mokytojai mato DI potencialą –

tai gali padėti planuoti pamokas, individualizuoti mokymą ir taupyti laiką.

Ką tai mums reiškia?

DI tampa kasdienės mokytojo darbo dalimi.

Mokytojai jau naudoja DI, tačiau naudojimo mastą riboja žinių, įgūdžių ir aiškaus palaikymo stoka.

Reikia kryptingo kompetencijų stiprinimo.

Mokytojams reikalingi praktiški mokymai, pavyzdžiai ir bendruomenės, kurios padėtų saugiai ir atsakingai taikyti DI.

Svarbios aiškos gairės ir etiniai principai.

Mokytojai tikisi aiškių rekomendacijų, kaip naudoti DI atsakingai, užtikrinant mokinių duomenų saugumą ir ugdymo kokybę.

Ką daro ministerija?

DI naudojimo gairės mokykloms

Parengtos „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“.

EdTech centras – konsultacijos ir palaikymas

NŠA EdTech centras teikia metodinę pagalbą, konsultacijas, gerosios praktikos pavyzdžius ir mokymus.

Mokytojų kompetencijų tobulinimas

DI tematikos moduliai įtraukiami į kvalifikacijos tobulinimo programas, rengiami praktiniai mokymai.

Skaitmeninių kompetencijų stiprinimas

Įgyvendinami sprendimai, skirti plėsti mokytojų skaitmenines kompetencijas, įskaitant DI.

Atsakingo ir etiško DI naudojimo skatinimas

Akcentuojamas žmogaus vaidmuo, etika, duomenų sauga ir kritinis vertinimas.

“**Tikras bendravimas**
atsiranda tada, kai
klausomės siekdami
suprasti.”

CARL R. ROGERS

Sandra Valavičiūtė
Ugdymo departamento patarėja

Telefonas: +370 618 853 52

El. paštas: Sandra.Valaviciute@smsm.lt

A. Volano g. 2,
LT-01124 Vilnius